

भारतीय शिक्षा बोर्ड
आदर्शकार्यपत्रकम् - प्रथममेककम्
संस्कृतम् - कक्षा-८
वर्ष: - २०२६-२७

निर्धारितसमय: - एकहोरा

अधिकतमाङ्काः - २०

सामान्यनिर्देशाः —

- प्रश्नान् ध्यानेन पठत।
- प्रश्नपत्रं पठितुं १० निमेषस्य अतिरिक्तः समयः प्रदास्यते। अस्मिन् काले छात्राः केवलं प्रश्न-पत्रं पठिष्यन्ति।
- अस्मिन् प्रश्नपत्रे ५ प्रश्नाः सन्ति।
- प्रश्नसंख्या १ कृते ५ अङ्काः सन्ति।
- प्रश्नसंख्या २, ३, ५ कृते ४ अङ्काः निर्धारिताः सन्ति।
- प्रश्नसंख्या ४ कृते ३ अङ्काः निर्धारिताः सन्ति।

सामान्य निर्देश—

- प्रश्नों को ध्यान से पढ़ें।
- प्रश्नपत्र को पढ़ने के लिए 10 मिनट का अतिरिक्त समय दिया जाएगा। इस दौरान छात्र केवल प्रश्नपत्र को पढ़ेंगे।
- इस प्रश्न पत्र में कुल 5 प्रश्न हैं।
- प्रश्न संख्या 1 के लिए 5 अंक निर्धारित किये गये हैं।
- प्रश्न संख्या 2, 3 तथा 5 तक, प्रत्येक प्रश्न के लिए 4 अंक निर्धारित किये गये हैं।
- प्रश्न संख्या 4 के लिए 3 अंक निर्धारित किये गये हैं।

1. अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतेन लिखत— 5

गौतमबुद्धः राज्ञः शुद्धोधनस्य पुत्रः आसीत्। बाल्यकाले अस्य नाम सिद्धार्थः आसीत्। यौवने तस्य विवाहः 'यशोधरा' इति नाम्न्या राजकन्यया सह अभवत्। तयोः राहुल नामकः पुत्रः अपि अजायत। सिद्धार्थः बाल्यकालात् एव विचारशीलः विरक्तः एकान्तसेवी च आसीत्। तस्य मनः प्रासादस्य सुखसमृद्धियुक्तेषु साधनेषु भोगेषु च न रमते स्म। एकदा सः सारथिना सह विहारयात्रायै अगच्छत्। मार्गे सः एकं कृशकायं अतिदुर्बलं वृद्धम् अपश्यत्। तं दृष्ट्वा सः विचारमग्नः अभवत्।

4. अधोलिखितपदानां समानार्थकपदानि पट्टिकातः चित्वा लिखत— 1/2×6=3

पर्वतः, खादति, भार्या, विस्तृता, दण्डाघातेन, अरोदत्

(क) भक्षयति	_____	(ख) गिरिः	_____
(ग) रुरोद	_____	(घ) लगुडप्रहारेण	_____
(ङ) जाया	_____	(च) विस्तीर्णा	_____

5. विकल्पेभ्यः उचितं धातुरूपं चित्वा लिखत— 1×4=4

(क) सः यस्य मूर्धानम् _____ ।

- (i) अलंकुरत (ii) अलंकरोति (iii) अलंकुर्वन्ति

(ख) वनप्रदेशे तत् महत् सरः _____ ।

- (i) असि (ii) सन्ति (iii) अस्ति

(ग) पुत्रः पितुः अनुव्रतः _____ ।

- (i) भव (ii) भवानि (iii) भवतु

(घ) मानवेन्द्रेण मनुना निर्मिता अयोध्यापुरी _____ ।

- (i) आसीत् (ii) आसन् (iii) आसम्